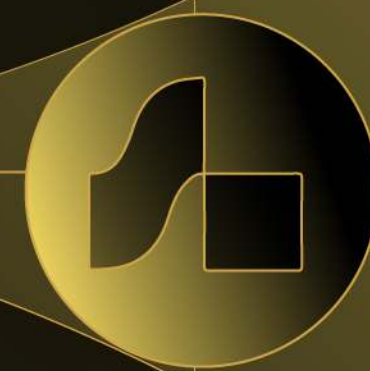

SOLANA REPORT

NHỮNG CƠ HỘI VÀ XU HƯỚNG MỚI

Mục lục

1. Ý chính	2
2. Các chỉ số cơ bản của Solana	3
• 2.1. Chỉ số về mạng lưới	3
• 2.2. Chỉ số về tài chính	4
• 2.3. Chỉ số về DeFi	5
• 2.4. Chỉ số về NFT	7
3. Solana DeFi Spotlight	9
• 3.1. DEX	9
• 3.2. Liquid Staking	10
• 3.3. Lending/Borrowing	11
• 3.4. Derivatives	12
Xu hướng trong tương lai trên Solana	13
• 4.1. SocialFi	13
• 4.2. Game	13
• 4.3 cNFT	14
• 4.4. DePIN	15
• 4.5. Hệ thống điểm cho DeFi Protocols	15
• 4.6. Cải tiến về công nghệ - Firedancer	16
Lời kết	18
Nguồn tham khảo	19
Về Coin98 Insights	20

1 Ý chính

- Dòng tiền trong hệ sinh thái đang cho thấy dấu hiệu khởi sắc. Số liệu về khối lượng tài sản luân chuyển on-chain và tổng giá trị khóa (TVL) đều tăng trưởng.
- Solana có mức định giá theo doanh thu hợp lý, nhưng định giá theo chỉ số DeFi lại cao hơn nhiều so với các L1 khác.
- Các dự án DeFi trên Solana đang bùng nổ hơn nhờ sự xuất hiện của hệ thống điểm và airdrop. Trong đó, Liquid Staking là mảng dẫn đầu.
- Tỷ lệ SOL trên các nền tảng Liquid Staking chỉ chiếm 3-4% so với tổng số SOL được stake, cho thấy tiềm năng tăng trưởng rộng lớn của Solana trong mảng này.
- DeFi trên Solana phát triển dựa trên 4 trụ cột chính là DEX/Aggregator, Liquid Staking, Lending/Borrowing và Derivatives.
- Solana có thể tạo ra nhiều xu hướng trong tương lai như Compressed NFT (cNFT), DePIN (Decentralized Physical Infrastructure Network), Game... với validator client mới là Firedancer.

2 Các chỉ số của Solana

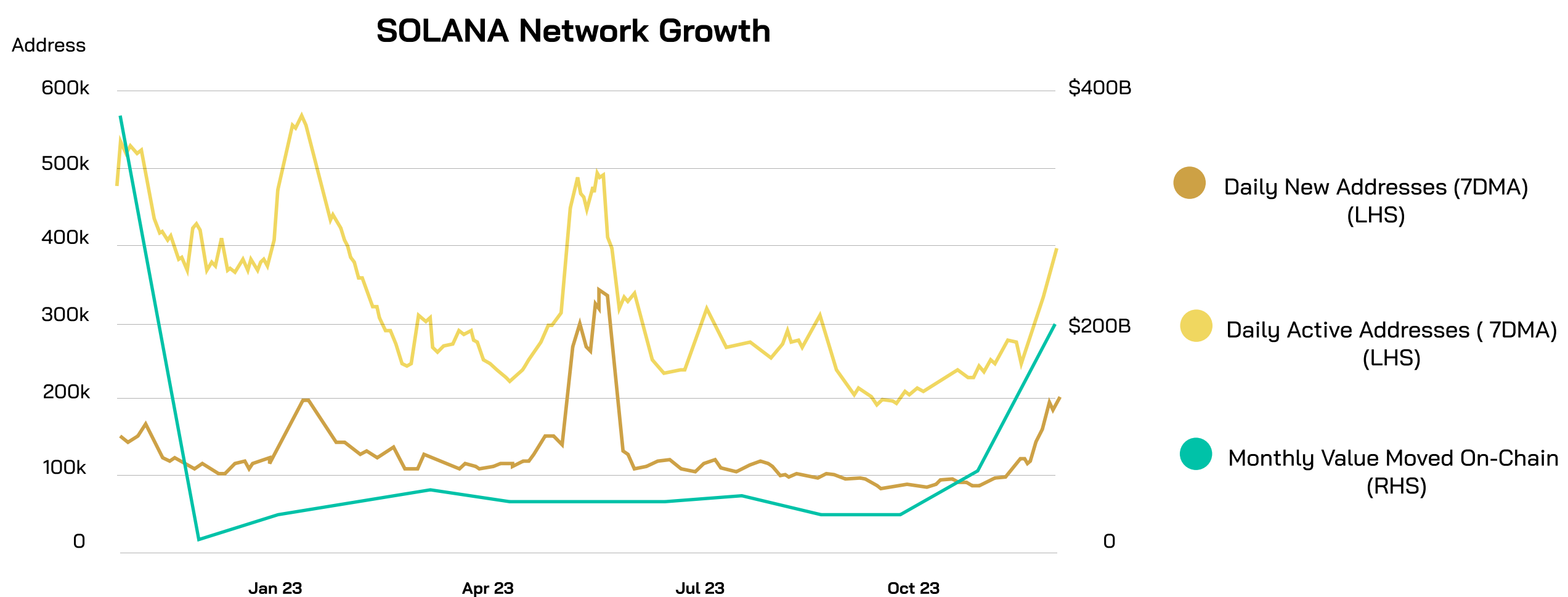
Các chỉ số chung của Solana thể hiện tình trạng tổng quan của mạng lưới, đồng thời cho thấy sự khác biệt của hệ sinh thái này so với các blockchain L1 khác. Các chỉ số tổng quan bao gồm:

- **Chỉ số về mạng lưới:** Các số liệu về số lượng người dùng hoạt động hàng ngày, địa chỉ ví tạo mới hàng ngày, tổng giá trị tài sản luân chuyển on-chain.
- **Chỉ số về tài chính:** Các số liệu về doanh thu phí giao dịch, tỷ lệ lạm phát của SOL, chỉ số P/S, tỷ lệ Market Cap/TVL.
- **Chỉ số về DeFi:** Các số liệu về TVL, khối lượng giao dịch trên DEX, tỷ lệ staking SOL.
- **Chỉ số về NFT:** Các số liệu về TVL, khối lượng giao dịch trên DEX, tỷ lệ staking SOL.

2.1 Chỉ số về mạng lưới

Tính đến ngày 22/11, các số liệu liên quan tới mạng lưới của Solana đang có nhiều dấu hiệu tích cực. Số lượng người dùng hoạt động (Daily Active Users - DAU) và địa chỉ ví được tạo mới hàng ngày trên Solana đều đạt mức tăng trưởng **50-70%** so với 2 tháng trước đó. Số lượng người dùng hàng ngày trên Solana cũng ở mức ngang bằng với Ethereum (~310,000 người/ngày).

Hình 1: Sự tăng trưởng trong chỉ số mạng lưới Solana

Nguồn: [The Block](#)

Cập nhật ngày 28/11/2023

Đáng chú ý, chỉ số về tổng giá trị tài sản được luân chuyển on-chain đang cho thấy sự nóng lên của hệ sinh thái Solana.

Theo đó, chỉ trong tháng 11/2023, con số này đã tăng trưởng mạnh mẽ và chạm mức 200 tỷ USD, mặc dù trong 10 tháng trước đó, chưa có thời điểm nào tổng giá trị tài sản luân chuyển on-chain trên Solana đạt được mức 50 tỷ USD. Vì vậy, có thể thấy rằng dòng tiền từ các nhà đầu tư tìm kiếm cơ hội đang quay trở lại với hệ sinh thái Solana.

2.2 Chỉ số tài chính

Hình 2: Tổng quan về chỉ số tài chính cơ bản của các dự án Blockchain Layer 1

Network	Circulating Market Cap	Revenue	Inflation	Real Yield
Ethereum	\$200.6B	\$446.5M	0.3%	3.5%
BNB Chain	\$33.1B	\$30.9M	-6.2%	8.4%
Cardano	\$ 8.7B	\$0.55M	2.6%	3.0%
Solana	\$ 8.4B	\$4.0M	5.68%	1.4%
Polkadot	\$5.2B	\$0.09M	7.3%	6.5%
Polygon	\$4.9B	\$5.1M	2.1%	2.5%
Avalanche	\$3.2B	\$1.9M	5.3%	1.9%
Cosmos Hub	\$2.1B	\$0.15M	16.7%	3.4%

Nguồn: CoinGecko, Token Terminal, Staking Rewards, Coin98 Insights

Cập nhật ngày 22/11/2023

Về doanh thu phí giao dịch, Solana đang có sự tăng trưởng tốt khi đạt 4 triệu USD trong quý 3/2023, đây cũng là mức doanh thu cao nhất tính từ đầu năm 2023. Con số này đưa Solana trở thành dự án blockchain L1 có doanh thu cao thứ 4 trong quý 3, đứng sau Ethereum, Polygon và BNB Chain.

Bên cạnh đó, Solana cũng đang đi đúng lộ trình giảm phát 15%/năm, khi tỷ lệ lạm phát hàng năm của token SOL giảm từ 6.7% vào Q3/2022 còn 5.68% ở thời điểm hiện tại. Tính theo tỷ lệ lạm phát và APY từ việc staking SOL (~7.1%), SOL đang đem lại cho người dùng mức yield thực tế khoảng **1.4%**.

Hình 3: Các chỉ số định giá các dự án Blockchain Layer 1

Blockchain Platform	SOL			BNB	AVAX	MATIC	ETH	Avg L1 Benchmark
Period	Sep 23	Oct 23	Nov 23	Nov 23				
Price	\$19.34	\$25.84	\$47.53	\$243.94	\$14.37	\$0.78	\$1,950	-
Market Cap (fully diluted)	\$10.88B	\$14.54B	\$26.74B	\$48.79B	\$10.35B	\$7.80B	\$233.99B	\$65.5B
Market Cap (circulating)	\$7.95B	\$10.77B	\$20.00B	\$37.31B	\$10.35B	\$7.16B	\$233.99B	\$61.7B
Trading Volume	\$8.16B	\$21.50B	\$39.87B	\$11.96B	\$5.07B	\$9.83B	\$276.55B	\$68.6B
Token Turnover (fully diluted)	9.14%	4.54%	2.51%	1.53%	4.95%	7.50%	7.30%	4.21%
P/S Ratio (fully diluted)	2,368	1,899	1,407	4,169	2,176	887.5	193.5	1,767
P/S Ratio (circulating)	1,771	1,406	1,027	3,187	1,065	812.7	193.5	1,257
Market Cap to TVL Ratio	25.48	30.68	37.88	11.88	18.06	8.5	9.14	17

Nguồn: CoinGecko, Token Terminal, Coin98 Insights

Cập nhật ngày 23/11/2023

P/S ratio (circulating) is Market Cap / annualized revenue

P/S ratio (fully diluted) is FDV / annualized revenue

Token turnover (fully diluted) is average token trading volume divided by FDV

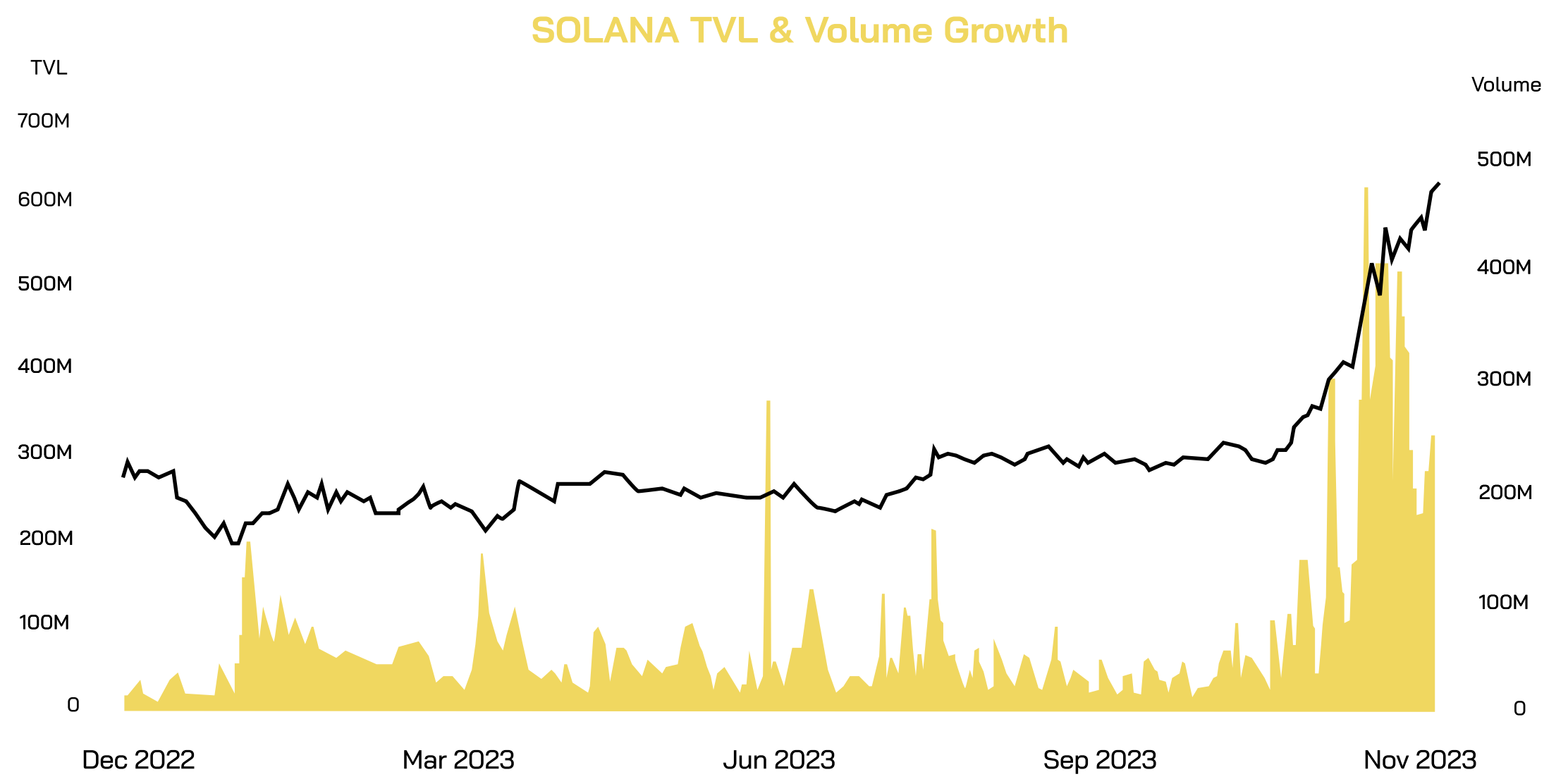
Dựa vào bảng phía trên, so với các blockchain khác, Solana có chỉ số P/S (fully diluted) tương đối tốt (1,407 so với mức trung bình của các L1 phổ biến là 1,767). Nếu so sánh doanh thu từ phí giao dịch và giá trị token hiện tại, có thể thấy Solana đang có **mức định giá hợp lý**.

Tuy nhiên, dữ liệu cũng cho thấy tỷ lệ Market Cap/TVL của Solana đang **cao bất thường** so với các dự án L1 khác, trong khi giá trị trung bình chỉ khoảng 17.1 lần. Xét theo chỉ số này, Solana đang bị **định giá cao**, hay nói cách khác, giá trị của token SOL đang tăng quá nhanh so với đà phát triển của hệ sinh thái DeFi.

2.3 **Chỉ số DeFi**

TVL của Solana là khá khiêm tốn so với các đối thủ cạnh tranh, chỉ đứng ở vị trí thứ 7 trên bảng xếp hạng TVL và có chỉ số Market Cap/TVL ở mức cao. Tuy nhiên, DeFi trên Solana vẫn cho thấy một số tín hiệu tích cực, được thể hiện rõ nhất qua việc tỷ lệ tăng trưởng TVL của Solana trong tháng 11 đạt mức 74.8% so với tháng trước đó.

Hình 4: Chỉ số TVL và khối lượng giao dịch trên các DEX của Solana

Nguồn: [DefiLlama](#)

Cập nhật ngày 30/11/2023

Bên cạnh đó, TVL của Solana vẫn có khả năng sẽ tiếp tục tăng trưởng trong thời gian tới, bởi các chỉ số liên quan đến khối lượng luân chuyển tài sản on-chain và khối lượng giao dịch trên DEX đều đang chứng kiến sự tăng trưởng mạnh. Trong đó:

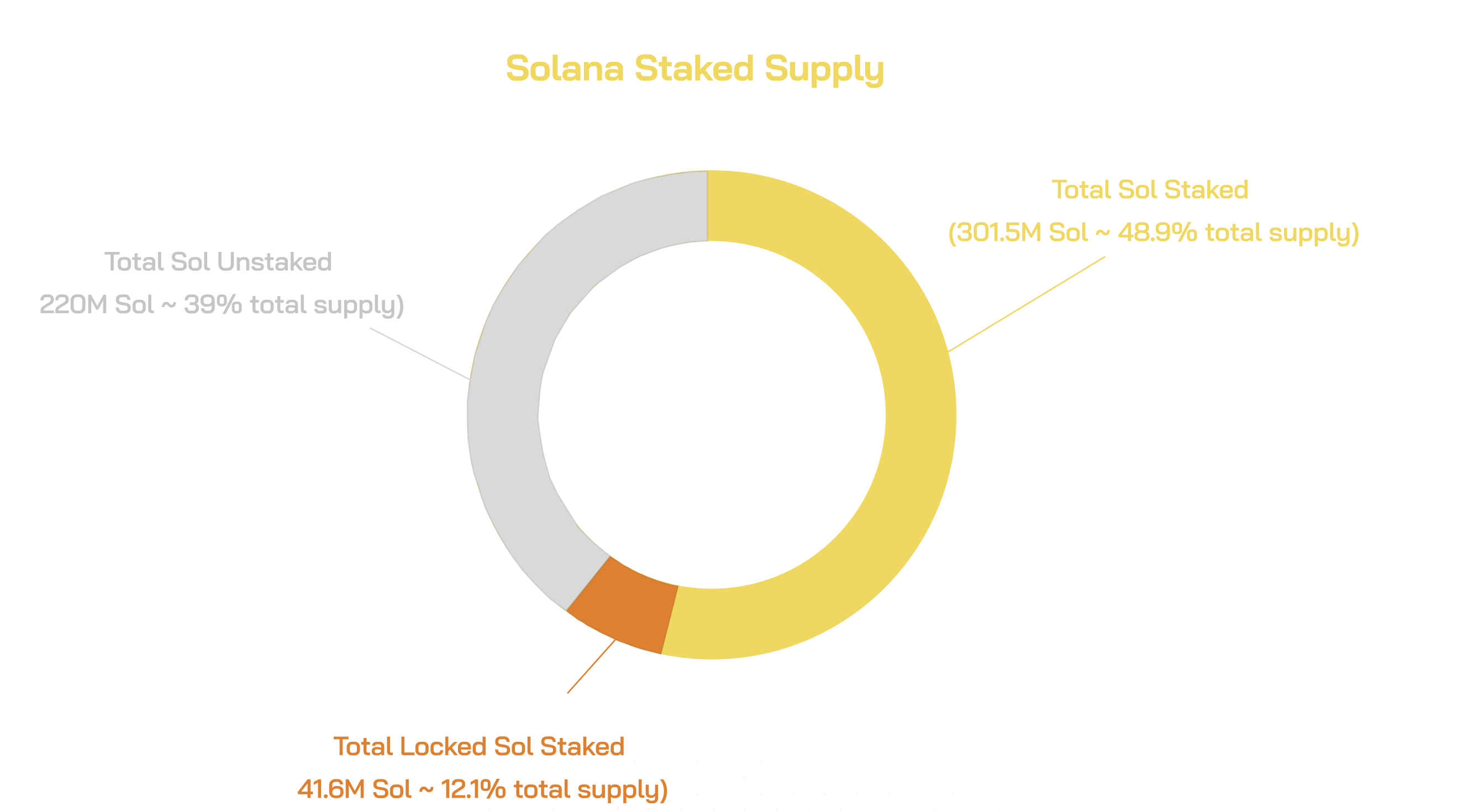
- Khối lượng luân chuyển tài sản on-chain tăng 189%, chạm mức 200 tỷ USD.
- Khối lượng giao dịch trên DEX đã tăng trưởng hơn 120% mỗi tháng trong 2 tháng gần nhất.

Từ đó, có thể dễ dàng thấy rằng nhu cầu tham gia DeFi trên Solana đang có xu hướng tăng dần đều.

Ngoài ra, Liquid Staking cũng là một trong những mảnh ghép nhận được sự quan tâm lớn trên hệ sinh thái Solana. Tính đến ngày 30/11, có gần **343 triệu SOL** (tương đương khoảng 20.6 tỷ USD) được stake trên mạng lưới.

Dù vậy, chỉ số TVL trên tất cả các nền tảng Liquid Staking của Solana mới chỉ đạt **826 triệu USD**. Như vậy, tổng giá trị TVL của Liquid Staking trên tỷ lệ tổng giá trị SOL được stake là xấp xỉ **4%**. Con số cho thấy không gian phát triển của mảng Liquid Staking trên mạng Solana vẫn còn rất rộng mở.

Hình 5: Tỷ lệ stake của Solana

Nguồn: [Solana Compass](#)

Cập nhật ngày 30/11/2023

2.4 Chỉ số về NFT

Là một trong những mũi nhọn của hệ sinh thái Solana, chỉ số về NFT đóng vai trò quan trọng trong việc đánh giá khả năng tăng trưởng của hệ.

Tổng khối lượng giao dịch NFT của Solana đang cho thấy sự hồi phục trở lại sau khi giảm mạnh tháng 6/2023. Theo dữ liệu của Cryptoslam, Solana xếp thứ 3 về khối lượng giao dịch NFT với tỷ lệ wash-trading* thấp (dưới 5%).

Hình 6: Khối lượng giao dịch NFT trên Solana

Month	Sales	Unique Sellers	Unique Buyers	Avg Sale	Wash Volume	Wash Rate
Nov 2023	\$32,881,485	43,965	45,972	\$74.21	\$1,361,590.26	3.97%
Oct 2023	\$28,320,350	60,863	56,949	\$28.59	\$1,377,063.89	4.63%
Sep 2023	\$23,879,227	63,159	52,333	\$23.63	\$809,690.14	3.27%
Aug2023	\$35,968,174	77,260	49,564	\$38.96	\$620,052.28	1.69%
Jul 2023	\$37,423,245	80,435	65,514	\$41.78	\$1,412,142.41	3.63%
Jun 2023	\$72,896,460	133,247	84,310	\$47.56	\$1,524,162.50	2.04%

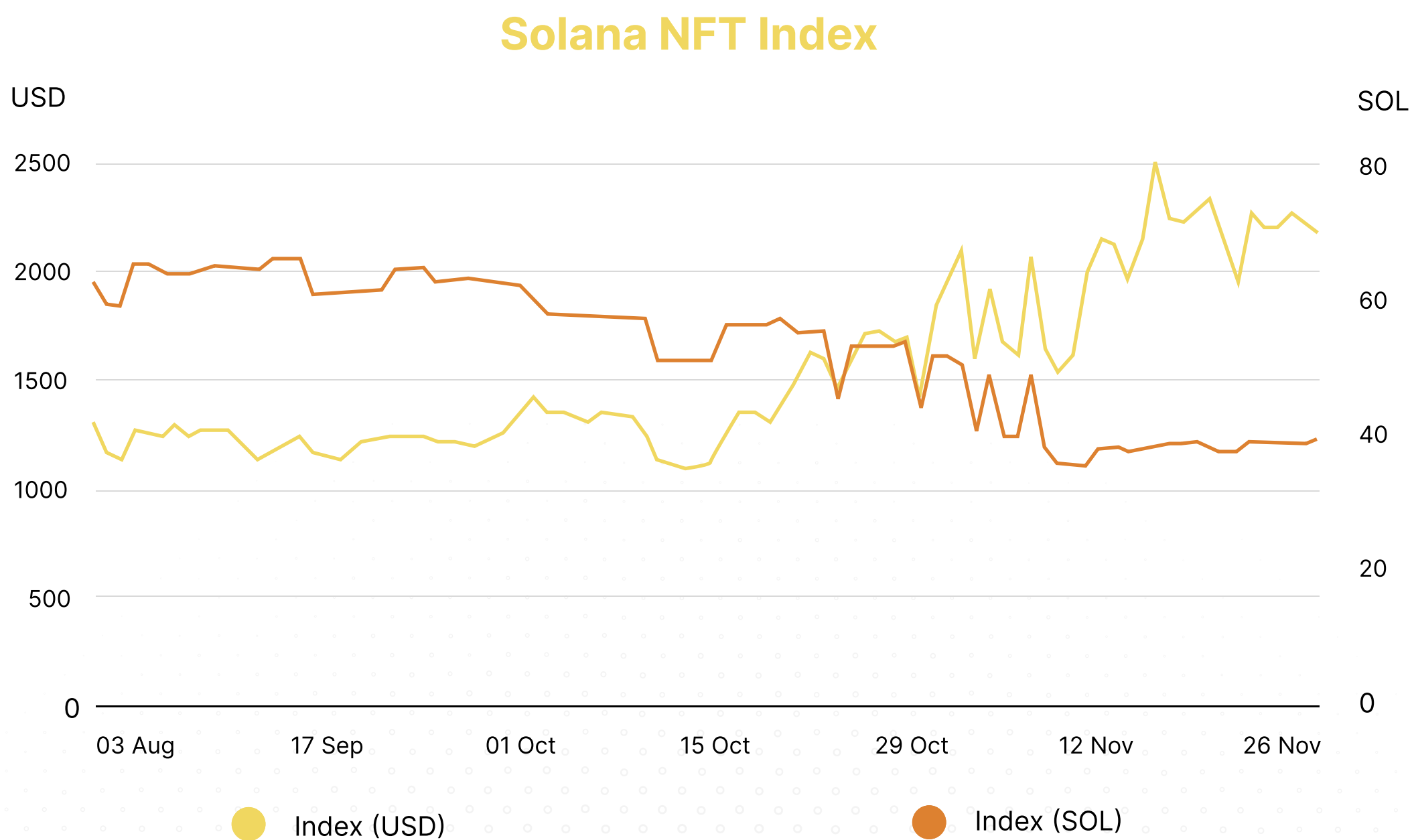
Nguồn: [Crypto Slam](#)

Cập nhật ngày 28/11/2023

*NFT Wash-trading: hình thức mua và bán cùng một loại NFT nhằm đánh lừa nhà đầu tư khác về giá và khối lượng giao dịch.

Khối lượng giao dịch đã tăng trở lại, tuy nhiên chỉ số thể hiện giá trị các NFT hàng đầu trên Solana - SolanaFloor NFT Index đang cho thấy **đà giảm 54%** trong 90 ngày. Trong đó, BST có vốn hóa tính theo giá sàn cao nhất vẫn là Mad Lads với tổng giá trị 57.77 triệu USD.

Hình 7: Chỉ số SolanaFloor NFT Index

Nguồn: [Solanafloor](#)

Cập nhật ngày 26/11/2023

Về NFT Marketplace, dù Magic Eden vẫn đang có nhiều NFT được listing hơn nhưng dự án đã đánh mất thị phần khối lượng giao dịch trong 90 ngày gần nhất vào tay của TensorTrade - NFT marketplace cho phép giao dịch cNFT (compressed NFT) chỉ mới hoạt động từ tháng 3 năm 2023.

Hình 8: Các chỉ số của các NFT Marketplace trên Solana trong 90 ngày gần nhất

Marketplace	Market Share	Volume	Sales	NFT Listings	Fees
TensorTrade	52%	\$76,651,300	382,014	444,304	0%
Magic Eden	38%	\$56,243,530	431,312	6,455,603	2%
Hadeswap	5%	\$6,789,990	17,094	7,791	0%
Solanart	3%	\$3,748,412	24,725	37,745	2%
Hyperspace	2%	\$2,651,736	3,415	4,854	1%
Fractal	0%	\$68,961	829	5,638	2%

Nguồn: [Solanafloor](#)

Cập nhật ngày 28/11/2023

3 Solana DeFi Spotlight

Sau những sóng gió liên quan tới FTX/Galaxy bán tài sản và các đợt nghẽn mạng, các dự án DeFi trên Solana đang tích cực xây dựng và hướng tới Solana DeFi 2.0, trực tiếp cạnh tranh với các dự án L1/L2 khác trên thị trường.

3.1 DEX

Theo số liệu ở trên, khối lượng giao dịch trên các DEX của Solana đang tăng trưởng đáng kể, tuy nhiên sự tăng trưởng này chỉ tập trung vào một số dự án dẫn đầu. Sau sự lụi tàn của Serum, cuộc đua cho vị trí DEX hàng đầu trên hệ Solana hiện chỉ còn Orca và Raydium.

Hình 9: So sánh các dự án DEX trên Solana trong tháng 11

DEX	Volume	TVL	Volume/TVL	Volume Gain (MoM)
Orca	\$1,826,000,000	\$73,000,000	25.01	158%
Raydium	\$1,638,000,000	\$61,640,000	26.57	178%
OpenBook	\$248,100,000	\$7,940,000	31.25	108%
Lifinity	\$343,000,000	\$3,290,000	104.26	98.20%
Saber	\$28,220,000	\$12,000,000	2.35	-61.50%

Nguồn: DefiLlama & Coin98 Insights

Cập nhật ngày 28/11/2023

Orca và Raydium có mức độ tăng trưởng tương đương nhau khi xét về khối lượng giao dịch và tỷ lệ hiệu quả sử dụng vốn (Volume/TVL). Đáng chú ý, cả 2 dự án đều có cơ chế AMM cung cấp thanh khoản tập trung (CLMM).

Ngoài ra, hệ sinh thái Solana cũng cho thấy sự ủng hộ với mô hình **Orderbook**. Sau khi Serum dừng hoạt động, OpenBook đã fork lại Serum v3 và giữ nguyên mô hình **Central Limit Order Book (CLOB)**. Hiện dự án vẫn duy trì hoạt động và đã có sự tăng trưởng tốt hơn trong thời gian gần đây.

OpenBook cũng đóng vai trò nền tảng cho các protocol khác giống như vai trò của Serum trong quá khứ. Một dự án Limit Orderbook khác mới chạy trên Solana là PhoenixTrade.

Vượt mặt các đối thủ đứng đầu, Lifinity mới là dự án cho thấy sự **tối ưu về mức độ sử dụng vốn**, nhờ sử dụng cơ chế **Delta Neutral Market Maker (DNMM)** giúp giảm rủi ro về giá và rủi ro IL (impermanent loss). Mặc dù chỉ có hơn 3 triệu USD TVL nhưng khối lượng giao dịch của dự án đạt hơn 343 triệu USD. Trái lại, Saber tỏ rõ sự thất thế trước các dự án DEX khác.

3.2 Liquid Staking

Liquid Staking hoàn toàn có thể trở thành xu hướng trên Solana tương tự như những gì đã diễn ra trên Ethereum. Số lượng SOL được sử dụng trên DeFi protocol mới chỉ chiếm khoảng 3% so với tổng số SOL đang được stake. Con số này nhỏ hơn rất nhiều khi so sánh với Ethereum.

Hình 10: Tổng quan mảng LST trên Solana

LST Protocol	Change (1-month)	TVL	Market Share
Jito	154%	\$385.9M	43.83%
Marinade Liquid Staking	90.50%	\$354.7M	40.27%
Lido Finance	-16.30%	\$55.4M	6.29%
Jpool	158%	\$37M	4.20%
BlazeStake	174%	\$35.3M	4.01%
Marginfi LST	271%	\$8.4M	0.95%

Nguồn: [DeFiLlama](#)

Cập nhật ngày 27/11/2023

Sau khi Lido ngừng phát triển trên Solana, mảng Liquid Staking chỉ còn sự cạnh tranh từ các dự án trong hệ. Jito sau khi tăng trưởng thị phần lên tới 196% trong Q3/2023. Hiện đã là dự án có TVL cao nhất trong mảng này.

Trong khi Marinade Finance (mSOL) sử dụng thiết kế tương tự các dự án Liquid Staking trên thị trường, Jito (JitoSOL) và MarginFi (LST) lại có cách tiếp cận khác khi giúp người dùng nhận thưởng thông qua MEV. Jito sẽ ủy quyền sử dụng SOL được stake cho các validator có kích hoạt MEV, sau đó lợi nhuận từ MEV sẽ được chia sẻ lại cho JitoSOL stake pool dưới dạng APY tăng thêm (extra APY). MarginFi đánh đổi sự phi tập trung với 3 validator chính để người dùng hưởng mức yield cao hơn.

BlazeStake là dự án Liquid Staking đầu tiên thực hiện airdrop cho người dùng nắm giữ bSOL. Trước đó, BlazeStake thực hiện hệ thống tính điểm cho người dùng khi nắm giữ bSOL và sử dụng trên các giao thức DeFi. Token BLZE sẽ được airdrop cho người dùng dựa trên số điểm.

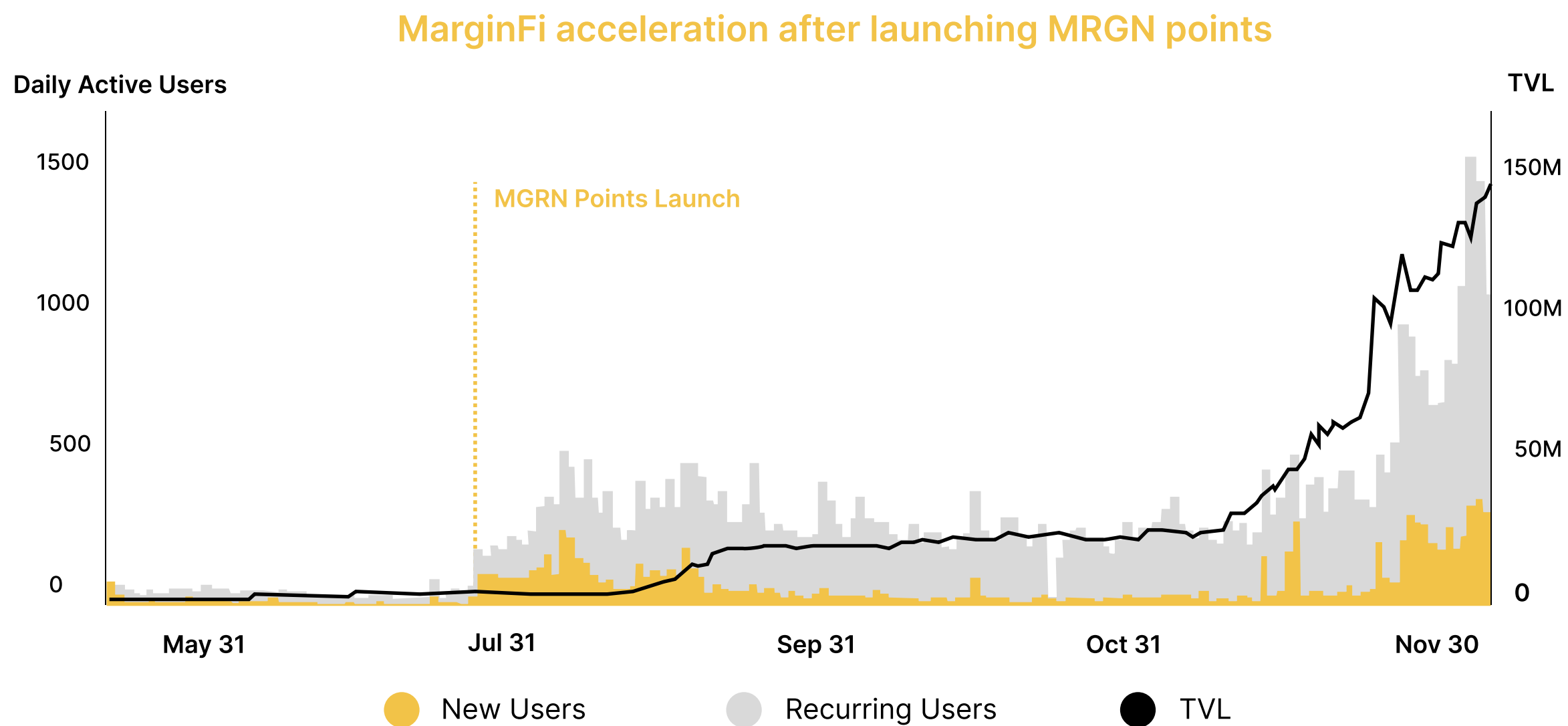
Hệ thống tính điểm này đang được áp dụng rộng rãi trên hầu hết các dự án Liquid Staking của Solana. Với ý nghĩa như một chương trình airdrop trong tương lai, hệ thống tính điểm giúp các tăng trưởng về TVL và số lượng người dùng.

Đáng chú ý, trên Solana đã xuất hiện các dự án LSDfi nền tảng. Điển hình là Super Stake, dự án cung cấp các Vault thực hiện chiến lược lending/borrowing với mSOL/JitoSOL giúp đòn bẩy tăng lượng yield nhận được.

3.3 Lending/Borrowing

Mảng Lending hiện tại được dẫn đầu bởi 2 dự án Solend và MarginFi. Trong khi Solend vốn dĩ là dự án Lending hàng đầu trên Solana từ những ngày đầu, MarginFi cần phải có nhiều cách tiếp cận hơn để thu hút người dùng.

Hình 11: Số lượng người dùng của MarginFi trên Solana

Nguồn: [DefiLlama](#) & [Flipside](#)

Cập nhật ngày 30/11/2023

Sau khi khởi động chương trình tính điểm (MRGN Points) cho người dùng và ra mắt sản phẩm MarginFi LST, TVL của dự án đã tăng 7 lần từ khoảng 20 triệu USD lên mức **hơn 140 triệu USD**, số lượng người dùng hàng ngày (DAU) cũng tăng lên mức 1500. Solend và MarginFi đều có mức hiệu quả sử dụng vốn (total borrowed/total supplied) **tương đối thấp** (chỉ khoảng 15%) nếu so với Aave trên Ethereum là 55%.

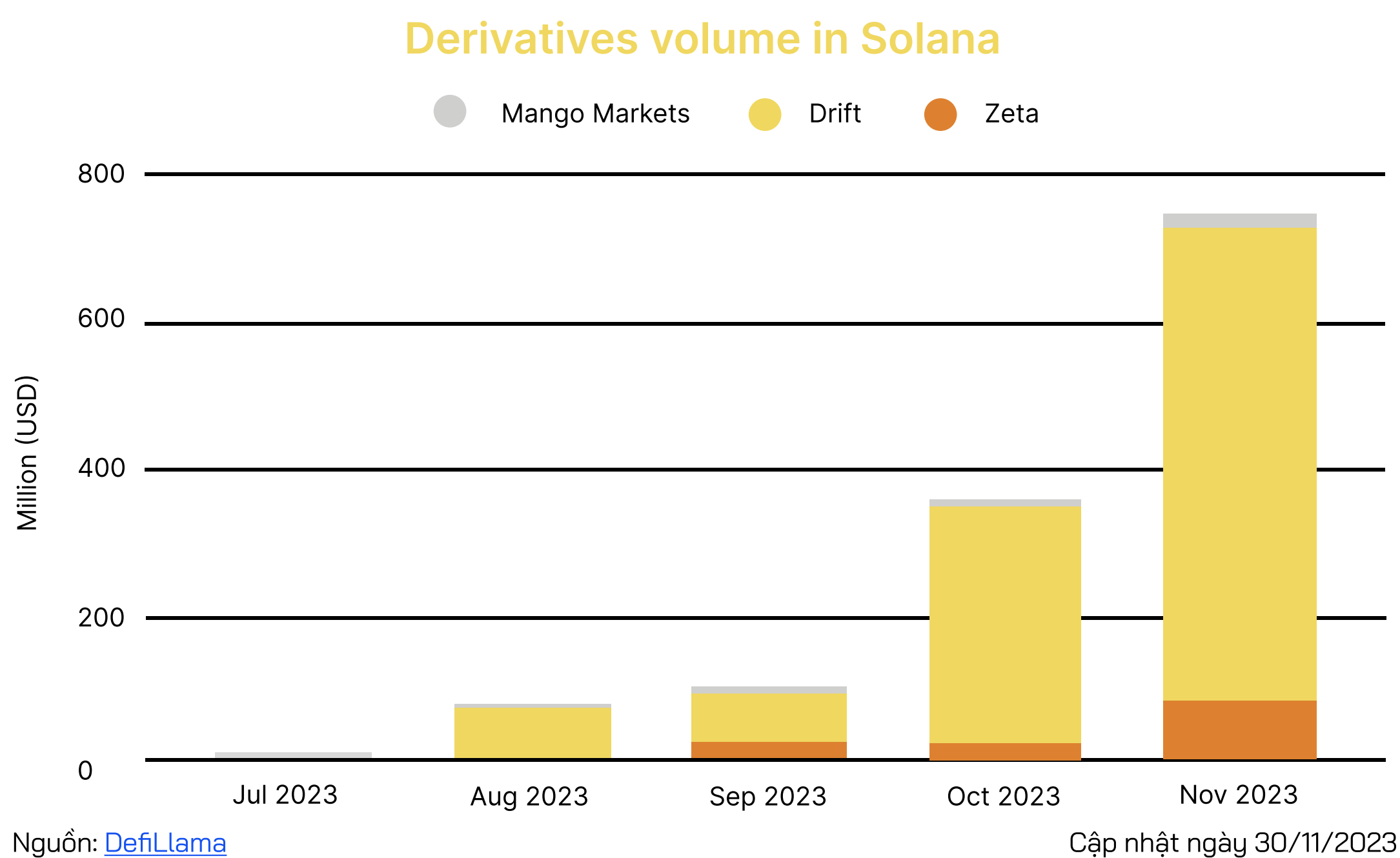
3.4 Derivatives

Giao dịch phái sinh (derivatives) trên Solana tập trung ở các sàn giao dịch hợp đồng tương lai vĩnh cửu - perp DEX. Sự tăng trưởng về khối lượng giao dịch phái sinh trên Solana chủ yếu đến từ Drift khi dự án này chiếm tới **80% tổng khối lượng** giao dịch toàn hệ.

Drift tăng trưởng cả về khối lượng giao dịch và TVL mà **không cần chương trình điểm thưởng**. Dự án hoạt động với 2 thành phần chính là vAMM và Drift Liquidity Provider, ngoài ra còn cung cấp bộ sản phẩm đa dạng từ Spot Trading, Lending & Borrowing, Staking và 10x Perpetual Futures.

Ngoài Drift, Solana cũng có những dự án mới như Zeta và Cypher Protocol. Trong đó, Zeta chính là dự án lớn thứ 2 chiếm ~18% khối lượng giao dịch phái sinh. Zeta đang khởi động chương trình tích điểm Z-Score chuẩn bị cho việc ra mắt token trong tương lai gần. Cypher Protocol cũng có chương trình tích điểm cho tất cả hoạt động trên nền tảng.

Hình 12: Khối lượng giao dịch các sàn phái sinh phi tập trung trên Solana

4 Xu hướng trong tương lai trên Solana

4.1 SocialFi

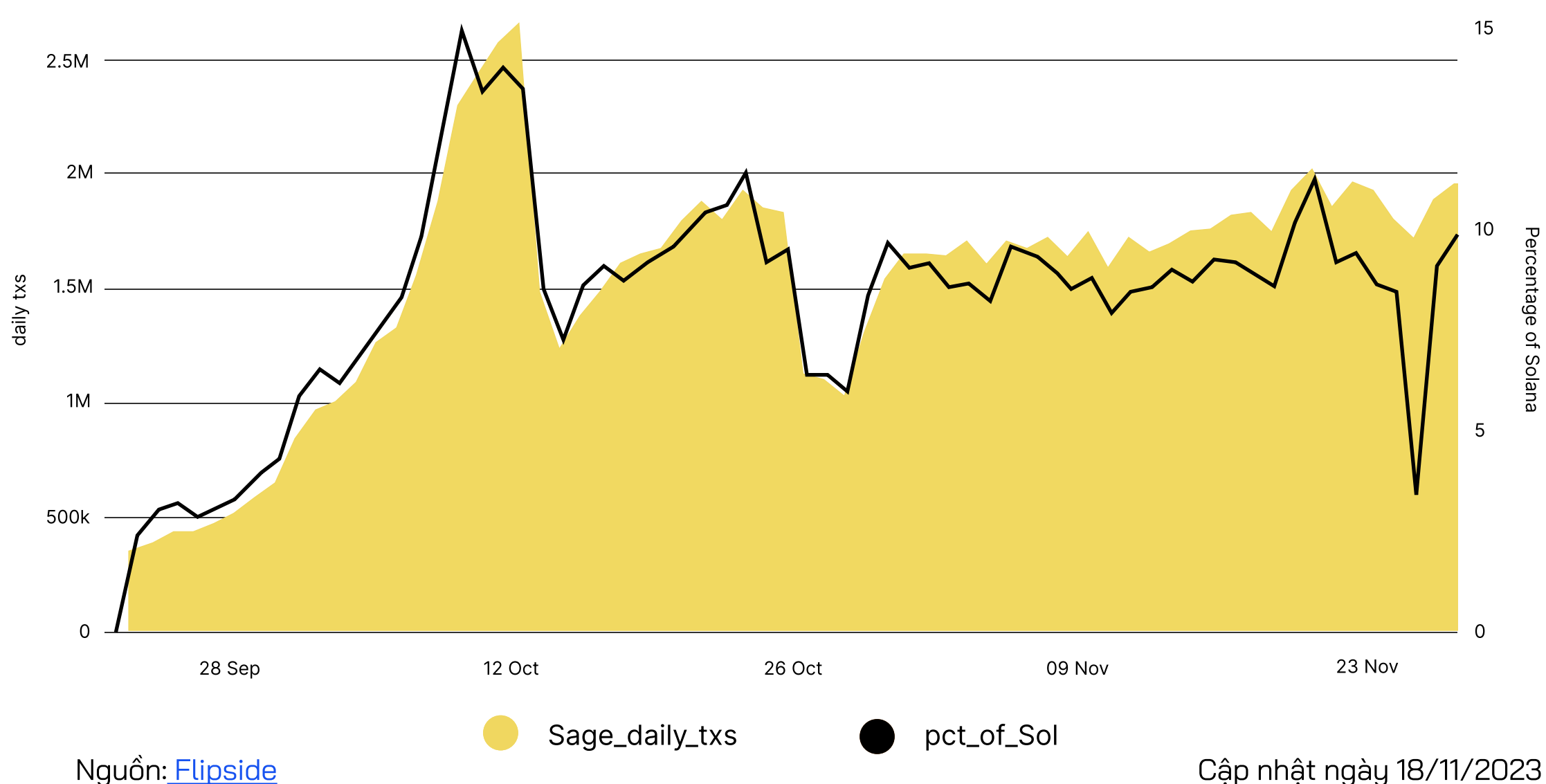
Sự bùng nổ của Friend.tech đã ngay lập tức kéo theo sự ra đời của các dự án SocialFi trên Solana. Theo đó, Friendzy là phiên bản SocialFi tương tự như Friend.tech nhưng được chỉnh sửa dành cho cộng đồng Solana. Ngoài ra, trên Solana cũng đang có nhiều dự án Social khác như Solarplex, Dialect, Only 1, Hub3, và mới đây còn có DSCVR (một nền tảng xã hội web3) đã chuyển qua Solana.

4.2 Game

Solana là một trong những blockchain có thông lượng cao và phí giao dịch thấp nhất trên thị trường, điều này tạo một môi trường phù hợp cho các dự án gaming phát triển. Một trong những dự án game đình đám nhất trên Solana, Star Atlas đã cho ra mắt phiên bản trải nghiệm sớm là game Sage Labs.

Ngay sau đó, Sage Labs đã nhanh chóng đạt mức 2.5 triệu giao dịch/ngày, chiếm 10-15% số lượng giao dịch toàn mạng, hiện con số này giao động ở mức 1.5 - 2 triệu. Đây là một tín hiệu tích cực và có thể sẽ còn tăng thêm nữa khi game ra mắt các phiên bản tiếp theo.

Hình 13: Số lượng giao dịch hàng ngày từ SAGE Labs

Theo số liệu từ Top Ledger, Genopets và Aurory là hai dự án game có số lượng người chơi hàng ngày cao tiếp theo sau Star Atlas. Trong tương lai, mảng Game của Solana có thể sẽ còn mở rộng hơn nữa, tuy nhiên vị trí dẫn đầu có khả năng vẫn sẽ là Star Atlas do tiềm lực tài chính và sức ảnh hưởng lớn.

4.3 cNFT

Giải pháp cNFT (Compressed NFT) cũng đang dần được đưa vào sử dụng trên Solana. Giải pháp State Compression chỉ cần lưu trữ một phần dữ liệu on-chain và được cập nhật trực tiếp vào sổ cái của Solana, trong khi số lượng lớn dữ liệu còn lại về NFT được lưu trữ off-chain thông qua Merkle Trees.

Hình 14: So sánh chi phí mint cNFT trên Solana so với các chain khác

Number of NFTs	Solana	Solana cNFT	Ethereum	Polygon
1,000	\$253	\$54	\$33,700	\$33
10,000	\$2,536	\$74	\$336,231	\$328
100,000	\$25,368	\$89	\$3,360,800	\$3,283
1,000,000	\$253,680	\$113	\$33,606,488	\$32,832
10,000,000	\$2,536,800	\$227	\$336,063,368	\$328,320
100,000,000	\$25,368,000	\$1,193	\$3,360,632,168	\$3,283,200
1,000,000,000	\$253,680,000	\$10,720	\$336,063,201,680	\$32,832,000

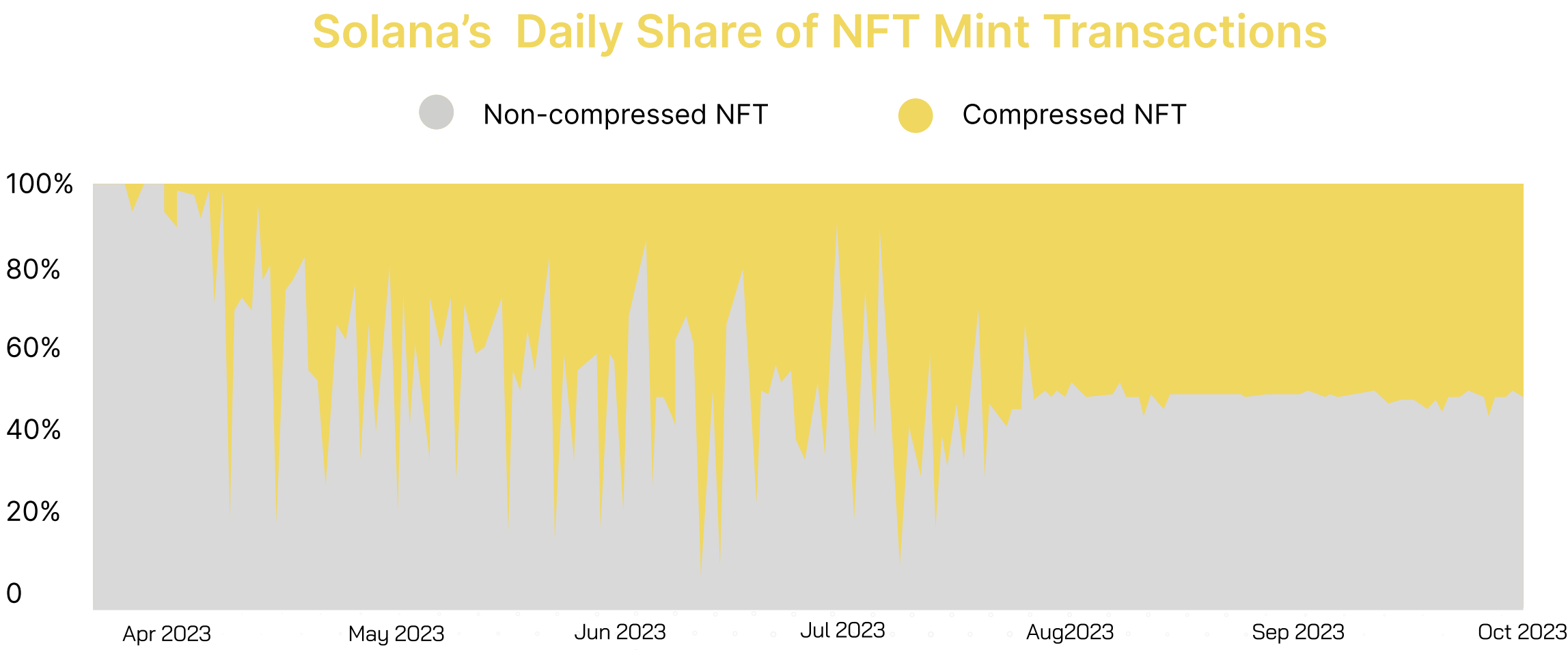
Nguồn: [Flipside](#)

Cập nhật ngày 28/11/2023

Giải pháp mới này sẽ làm giảm đáng kể phí mint và phí giao dịch NFT. Trước đây để mint một bộ sưu tập gồm 1 triệu NFT cần 253,000 USD, với cNFT chỉ cần 113 USD. Tổng số cNFT được mint nhanh chóng bắt kịp hình thức NFT thông thường, cNFT được áp dụng trên hệ sinh thái:

- Dialect sử dụng cNFT cho các loại sticker trong ứng dụng nhắn tin.
- Helium sử dụng cNFT cho Helium Hotspots
- Crossmint sử dụng cNFT để airdrop cho người dùng.
- Drip Haus cũng sử dụng cNFT để airdrop NFT miễn phí hàng tuần cho người dùng, DRiP đã mint hơn 40 triệu NFT trong Q3/2023, chiếm tỷ lệ 87.5% toàn mạng.

Hình 15. Tỷ lệ mint cNFT và NFT thông thường trên mạng Solana

Nguồn: [Flipside](#)

Cập nhật ngày 03/10/2023

4.4 DePin

DePin là viết tắt của Decentralized Physical Infrastructure Networks (tạm dịch: Mạng cơ sở hạ tầng vật lý phi tập trung). Các dự án DePIN có thể hưởng lợi từ công nghệ State Compression trên Solana do tiết kiệm được phần lớn chi phí lưu trữ dữ liệu.

Solana trong tương lai có thể trở thành một trung tâm DePIN (hay còn gọi là DePIN hub). Theo đó, một số dự án DePIN nổi bật có xu hướng chuyển sang Solana bao gồm:

- **Helium:** Chuyển từ blockchain riêng sang Solana.
- **Render Network:** Mở rộng từ Polygon sang Solana.
- **Hivemapper:** Dự án native trên Solana.
- **GenesysGO:** Dự án native trên Solana.

Trưởng nhóm DePIN của Solana Foundation - Kuleen Nimkar cho rằng các nền tảng DePIN có thể đưa Gig economy (nền kinh tế tự do hay nền kinh tế tạm thời) lên một tầm cao mới. Điều này cũng cho thấy tiềm năng phát triển của mảng này trên Solana.

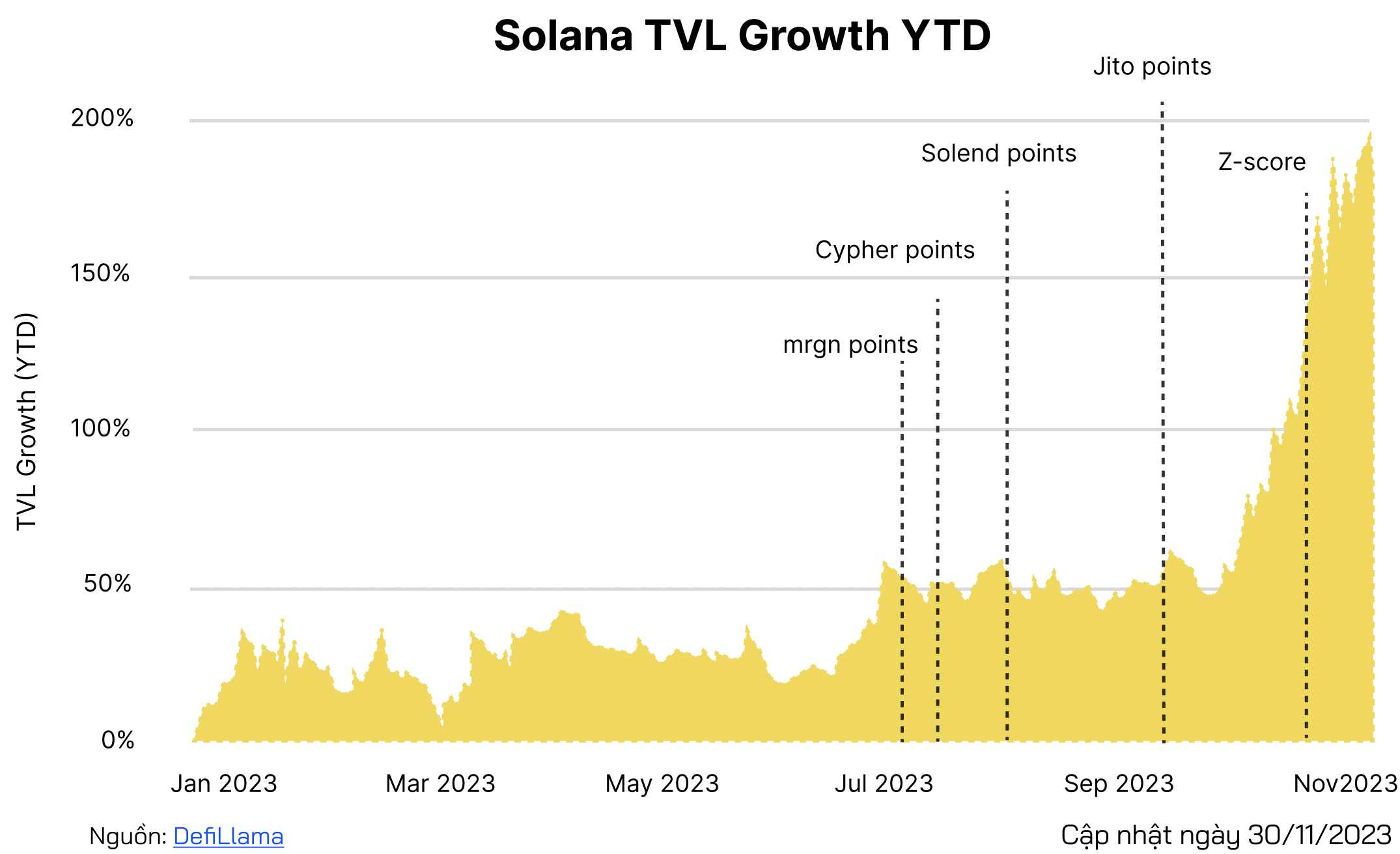
4.5 Hệ thống điểm cho DeFi Protocols

Sự tăng trưởng về DeFi của Solana có sự đóng góp không nhỏ của các hệ thống tính điểm cho người dùng. Những chương trình này hiệu quả với cả những dự án đã có token hay chưa có token, vì vậy, xu hướng này sẽ được giữ lại và khả năng cao phát triển hơn nữa trong thời gian tới.

Một số dự án đáng chú ý hiện đang chạy chương trình tính điểm trên Solana:

- mrgn points (MarginFi)
- cypher points (Cypher Protocol)
- solend points (Solend)
- jito points (JitoSOL)
- Zscore (Zeta)

Hình 16: Sự tăng trưởng TVL của Solana so với đầu năm

4.6 Cải tiến về công nghệ - Firedancer

Firedancer là một trong những cải tiến lớn nhất về validator client đang được phát triển. Client (máy khách) là phần mềm mà các Node phải tải xuống để tương tác với mạng lưới Blockchain. Hiện tại đang có 2 validator client đang hoạt động trên Solana, đến từ Solana Labs và Jito Labs (fork lại từ Solana Labs).

Firedancer là validator client thứ 3 được phát triển bởi Jump Crypto với năng suất ước tính có thể lên tới 1 triệu TPS, gấp 20 lần giới hạn hiện tại của Solana, và hơn cả hiệu suất của Visa, Nasdaq và Twitter cộng lại.

Với bộ công cụ giao tiếp mới fd_QUIC, Firedancer đang thử nghiệm với tốc độ từ 600,000 - 1.2 triệu TPS (giao dịch trên mỗi giây). Bên cạnh hiệu năng lớn, Firedancer sẽ giảm những rủi ro cục bộ (Single Point Failure) khi sẽ có 2 client chạy song song với nhau thay vì một như trước.

Hình 17: So sánh thông lượng của Firedancer so với các ứng dụng khác

Chain/ Platform	Throughput (Transactions or interactions per second)
Ethereum	Max daily 23 TPS (09/12/2022)
Ethereum + Optimistic Rollup	Max theoretical throughput is 5.2k TPS
Ethereum + ZK Rollup	Max theoretical throughput is 2k TPS
Solana	Current 4.5k TPS
Solana + Firedancer	Experiment at 8M TPS (Solana Breakpoint 2023)
Twitter	Max observed 24.4k tweets per second (World Cup final stage)
Visa	Maximum capacity at 65k TPS
Nasdaq	Current 20k TPS

Tổng hợp bởi Coin98 Insights

Cập nhật ngày 28/11/2023

Trong sự kiện Solana Breakpoint, Firedancer Testnet đã ra mắt với khả năng mở rộng **8 triệu TPS**. Đồng thời, Jump Crypto cho ra mắt phiên bản light client gọi là Frankendancer tập trung vào truyền tải dữ liệu và xác thực chữ ký. Solana Labs client sẽ đảm nhiệm xử lý dữ liệu và cơ chế đồng thuận. Cả Frankendancer Mainnet và Firedancer Testnet được dự kiến ra mắt lần lượt vào H1 và H2 2024.

5 Lời kết

Sau sự sụp đổ của FTX, Solana cho thấy sự hồi phục mạnh mẽ với vốn hoá và TVL tăng trưởng lần lượt hơn 500% và 200%. Điều này được thúc đẩy bởi hiệu ứng Airdrop (wealth effect) từ Jupiter, Pyth Network và các chương trình điểm thưởng. Cụ thể, nhóm dự án DeFi đang cho thấy sự tăng trưởng trở lại, song các dự án NFT và SocialFi đang cho thấy sự hụt hơi ở giai đoạn cuối năm.

Những cải tiến về mặt công nghệ trong năm 2023 như QUIC, staked weighted QoS, và Local Market Fees đã giúp mạng lưới Solana trở nên ổn định hơn. Công nghệ mới Firedancer được hi vọng sẽ thay đổi toàn bộ cục diện của Solana trên bản đồ blockchain với hiệu năng to lớn.

Trên Solana vẫn đang có tất cả các mảnh ghép mà một blockchain nền tảng đang hướng tới như DeFi, NFT, Memecoin, Social, Game, DePin. Khi các dự án nền tảng trên hoàn thiện về sản phẩm cũng sẽ là lúc Solana hoàn tất bước chuẩn bị cho mùa uptrend sau.

Nguồn tham khảo

1. <https://research.nansen.ai/articles/solana-past-present-and-future>
2. <https://messari.io/report/state-of-solana-q3-2023>
3. <https://messari.io/report/solana-breakpoint-airdrop-update>
4. <https://www.coinbase.com/institutional/research-insights/research/weekly-market-commentary/weekly-2023-11-03>
5. <https://members.delphidigital.io/feed/a-degens-guide-to-solana-points>
6. https://flipsidecrypto.xyz/hess/compressed-nf-ts-compressed-nf-ts-rA-po_
7. <https://www.helius.dev/blog/solana-nft-compression>

Xem thêm

Đọc thêm [tại đây](#)

Phản hồi [tại đây](#)

Về Coin98 Insights

Coin98 Insights là kênh truyền thông chính thức của Coin98 Super App - siêu ứng dụng lưu trữ tiền mã hóa. Thành lập từ 2017 với mục tiêu chia sẻ kiến thức đầu tư Crypto tới độc giả Việt Nam. Báo cáo của Coin98 Insights hướng đến các phân tích khách quan, độc lập. Chúng tôi tập trung vào những hệ sinh thái mới trong thị trường DeFi cũng như những số liệu hữu ích về Crypto ở Việt Nam.

Đội Ngũ Thực Hiện

Chịu trách nhiệm sản xuất: Hieu Duong

Tác giả: Hieu Duong, Nam Le

Biên tập: Vy Bui, Nam Le

Thiết kế: Vinh Le

KHUYẾN CÁO:

Báo cáo này được phát hành bởi Coin98 Insights nhằm mục đích cung cấp thông tin cho độc giả và không mang tính chất mời chào mua hay bán bất kỳ đồng coin hay chiến lược giao dịch nào. Thông tin trình bày trong bản báo cáo dựa trên các nguồn được cho là đáng tin cậy vào thời điểm công bố. Coin98 Insights không chịu trách nhiệm về độ chính xác hay đầy đủ của những thông tin này. Quan điểm, dự báo và những ước tính trong báo cáo này chỉ thể hiện ý kiến của tác giả tại thời điểm phát hành.